

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 24Pc/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122200713
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Keresztényi
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122200713.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Zuzanou Keresztényi vo veci navrhovateľky: W. O., L.. N., I..XX.XX.XXXX, Z. O. N., N.. V. X, G..Č.. O. N.R., Š. XX, zastúpenej: JUDr. Michaela Vidiščáková, advokátka, so sídlom v Košiciach, Žriedlová 28 proti odporcom: X. Z. O., I..XX.XX.XXXX, Z. O. N., N.. V. X, X. W.. Z. O., I..XX.X.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, Staničné nám.9, Košice, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

I. U r č u j e , že Z. O., L.. O., I.. XX.XX.XXXX n i e j e otcom maloletého Z. O., I.. XX.X.XXXX z matky W. O., L.. N.R., I.. XX.XX.XXXX.

II. Navrhovateľke nárok na náhradu trov konania proti odporcom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom, ktorý bol súdu doručený dňa 26.1.2022 domáhala zapretia otcovstva, s odôvodnením, že hoci odporcovi v 1.rade svedčí prvá zákonná domnienka otcovstva, tento nemôže byť biologickým otcom maloletého, pretože v čase rozhodnom pre jeho počatie navrhovateľka ako matka dieťaťa s odporcom v 1.rade intímne nežila. Biologickým otcom maloletého je O. Z., I.. XX.X.XXXX, s ktorým navrhovateľka dlhodobo žije v spoločnej domácnosti a intímne sa s ním stýka.

2. Odporca v 1.rade s návrhom súhlasil a potvrdil skutkové okolnosti, tvrdené navrhovateľkou.

3. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa súdu odporučil, aby návrhu vyhovel. Vo veci vykonal šetrenie vypočutím všetkých dotknutých osôb, pričom biologický otec maloletého dieťaťa sa k otcovstvu hlási, žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, s ktorou sa spoločne o dieťa starajú, zabezpečujú jeho výživu ako aj výchovu a po právoplatnosti rozsudku o zapretí otcovstva mieni navrhovateľka a biologický otec pristúpiť k súhlasnému vyhláseniu otcovstva. Maloletý biologického otca oslovuje ako „otec“, fungujú ako rodina. Rozsudok je teda aj v záujme maloletého dieťaťa, ktoré bude vyrastať v rodine so svojim biologickým otcom.

4. Súd vykonal dokazovanie a skutkový stav ustálil na základe výsluchu navrhovateľky a odporcu v 1.rade, výsledkami šetrenia kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, oboznámením rozsudku o rozvedení manželstva a ďalších listinných dokladov, tvoriacich obsah spisu.

5. Navrhovateľka a odporca v 1.rade uzatvorili manželstvo dňa 18.12.2004. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 21P/55/2019-134 zo dňa 22.12.2020. Maloleté deti Z. O., I.. XX.X.XXXX, W. O., I.. XX.XX.XXXX F. Z. O., I.. XX.X.XXXX (odporca v 2.rade) boli na čas po rozvedení zverení do osobnej starostlivosti matky. Rozsudok o rozvedení manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 2.3.2021.

6. Z rodného listu zapísaného v knihe narodení matričného úradu Mestskej časti Košice - Juh vo zväzku 72, ročník 2019, na straner11, pod porad.číslo 417 zo dňa 16.5.2019 súd zistil, že dňa XX.X.XXXX sa v Košiciach narodil Z. O. (odporca v 2.rade). Ako matka je v rodnom liste uvedená navrhovateľka a ako otec je uvedený odporca v 1.rade.

7. Zo zhodných výpovedí navrhovateľky a odporcu v 1.rade, ako aj z písomného odôvodnenia rozsudku o rozvode manželstva mal súd za preukázané, že navrhovateľka a odporca v 1.rade sa od roku 2010 intímne nestýkali. Navrhovateľka počas trvania manželstva (cca 4 roky pred narodením dieťaťa) nadviazala intímny vzťah s O. Z., s ktorým od apríla 2019 žije v spoločnej domácnosti a z tohto vzťahu sa narodil maloletý Z., o ktorého sa spoločne starajú. V spoločnej domácnosti s nimi žijú aj dve staršie maloleté deti navrhovateľky a odporcu v 1.rade.

8. Podľa ustanovenia § 84 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine, otcovstvo sa určuje na základe domniek otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

9. Podľa ustanovenia § 85 ods.1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

10. Podľa ustanovenia § 87 ods.1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase medzi 180 dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

11. Podľa ustanovenia § 88 ods.2 Zákona o rodine, aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenie o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

12. Podľa ust. § 108 ods.3 zákona č.161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

13. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že počas trvania manželstva navrhovateľky a odporcu v 1.rade sa narodilo navrhovateľke dieťa - maloletý Z. O.. Vo vyššie citovanom ustanovení § 85 ods.1 Zákona o rodine je zakotvená prvá domnienka otcovstva, ktorá svedčí manželovi matky, a to nielen v prípade, ak sa dieťa narodí počas trvania manželstva, ale aj v prípade, ak sa dieťa narodí do 300 dní po jeho zániku. Na základe tejto prvej zákonnej domnienky otcovstva bol odporca v 1.rade zapísaný ako otec do rodného listu maloletého dieťaťa.

14. Domnienka otcovstva, vyplývajúca z ustanovenia § 85 ods.1 Zákona o rodine je vyvrátiteľná, čo znamená, že sa považuje za existujúcu, pokiaľ sa nepreukáže opak.

15. Z ustanovenia § 87 ods.1 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa narodí dieťa v čase medzi 180. dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa. Vylúčenie je možné preukázať dvoma skutočnosťami a teda, že:

1. manžel vôbec v rozhodnej dobe s manželkou nesúložil, alebo
2. hoci spolu súložili, nemohol splodiť dieťa.

16. Z vyššie citovaného ustanovenia § 88 ods.2 Zákona o rodine vyplýva aktívna legitímácia matky na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Návrh na začatie konania môže podať do troch rokov od narodenia dieťaťa. Okruh účastníkov konania je určený prvou zákonnou domnienkou otcovstva (§ 108 ods.3 CMP).

17. V danom prípade boli splnené všetky zákonom predpísané podmienky na podanie návrhu na zapretie otcovstva; navrhovateľka podala návrh v zákonom stanovenej trojročnej lehote od narodenia maloletého a správne návrh podala proti odporcovi v 1.rade, ktorému ako manželovi svedčí prvá zákonná domnienka otcovstva, ako aj proti maloletému, pretože rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov spoločne.

18. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že v čase rozhodujúcom pre narodenie dieťaťa navrhovateľka s manželom (odporcom v 1.rade) nesúložila. Skutočnosť, vyplývajúca z vykonaných dôkazov postačuje pre jednoznačný záver, že je vylúčené otcovstvo odporcu v 1.rade. Na základe týchto skutočností potom súd návrhu v celom rozsahu vyhovel a určil, že Z. O. nie je otcom maloletého Z. O., narodeného z matky W. O..

19. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa ust. § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

21. Podľa ust. § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

22. V mimosporových konaniach upravených CMP platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil. Výnimočne však zákon pripúšťa priznanie nároku na náhradu trov konania - napríklad podľa ust. § 55 CMP, kedy súd môže náhradu trov konania priznať, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

23. V danom prípade si navrhovateľka uplatnila nárok na náhradu trov konania. Hoci súd návrhu vyhovel, súd navrhovateľke nárok na náhradu nepriznal, pretože s ohľadom na okolnosti prípadu takéto rozhodnutie nepovažuje za spravodlivé. Týmito okolnosťami súd rozumie charakter tohto konania, ako aj dôvod podania návrhu na začatie konania. Zaprieť otcovstvo k dieťaťu možno len súdnym rozhodnutím, ktoré je rovnako v záujme všetkých účastníkov konania a preto by bolo nespravodlivé, keby jeden z nich mal znášať trovy, ktoré vznikli v konaní druhému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).